

prima instanță: O.Melniciuc
instanța de apel: N.Budăi, I.Muruianu, A.Pahopol

dosarul nr.3r-258/15

DECIZIE

02 decembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,

Judecător:

Ala Cobăneanu

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva, Valentina Clevadi

examinînd recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Clarix Comerț” prin intermediul reprezentantului – avocatul Dragomir Sergiu,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de societatea cu răspundere limitată „Clarix Comerț” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, prin care cererea de apel înaintată de către societatea cu răspundere limitată „Clarix Comerț” a fost restituită pe motiv că, nu a lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015,

c o n s t a t ă:

La 18 iunie 2014, SRL „Clarix Comerț” s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ.

În motivarea cererii de chemare în judecată, reclamanta SRL „Clarix Comerț” a indicat că, prin decizia IFS pe mun. Chișinău nr.263/1/3 din 31.01.2013, în temeiul art. 8 alin. (2) lit. c) Cod Fiscal – pentru neutilizarea mașinii de casă și control existente, i-a fost aplicată amendă în sumă de 10 000 lei.

Afirmă reclamanta că, la 18 martie 2013, a depus în adresa Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău o contestație în acest sens, însă pe perioada desfășurării procesului a beneficiat de o asistență juridică defectuoasă a jurisconsultului care, a admis o eroare procesuală gravă, depunînd o contestație împotriva actului nr. 1-58141 din 09.01.2013 și a deciziei IFS mun. Chișinău nr. 236/1/3 din 31.01.2013, în procedura contravențională și nu în cea de contencios administrativ.

Ca urmare, invocă reclamanta că, la 16 septembrie 2013, a fost emisă o hotărîre absolut legală și logică, prin care contestația enunțată a fost respinsă drept inadmisibilă, instanța de judecată motivîndu-și hotărîrea prin faptul că, SRL „Clarix Comerț” nu a fost sancționată în temeiul Codului contravențional, deci, aceasta nu a fost îndreptățită să depună contestație în virtutea art. 448 Cod

Contravențional, pe motiv că, modul de contestare a deciziei sus-menționate este altul, prevăzut de legislația civilă și nu de cea contravențională, totodată fiindu-le explicat acel fapt că, actul și decizia nominalizată pot fi contestate în ordinea stabilită de Codul fiscal și Legea contenciosului administrativ.

În această ordine de idei, susține reclamanta că, la 15 noiembrie 2013, s-a adresat instanței de judecată cu o acțiune, solicitând anularea actului de control nr. 1-58141 din 09.01.2013 și a deciziei IFS mun. Chișinău nr. 236/1/3 din 31.01.2013, cu privire la încălcarea prevederilor art. 8 alin. (2) lit. c), Cod Fiscal și a Hotărârii Guvernului cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar nr. 474/28.04.98.

La rândul său, a mai arătat reclamanta că, studiind cererea de chemare în judecată și înscrisurile anexate la aceasta, judecătorul primei instanțe a dispus restituirea acesteia pe motiv că, contrar prevederilor art. 75 CPC, împuternicirile directorului Colesnic Alexandru nu au fost confirmate prin înscrisuri.

A mai subliniat reclamanta că, încheierea de restituire a cererii de chemare în judecată din 20 noiembrie 2013 nu i-a fost adusă la cunoștință, motiv pentru care a fost imposibilitate de a depune repetat cererea în termen, neștiind acel fapt, că cererea inițială a fost restituită.

Solicită reclamanta SRL „Clarix Comerț”, repunerea în termen a prezentei cereri de chemare în judecată, anularea actului nr.1-585141 din 09.01.2013 și a deciziei IFS pe mun.Chișinău nr.263/1/3 din 31.01.2013 cu privire la încălcarea prevederilor art.8 alin. (2) lit.c), titlul I, Cod fiscal și a Hotărârii Guvernului cu privire la aplicarea mașinilor de casă și control cu memorie fiscală pentru efectuarea decontărilor în numerar nr.747 din 28.04.1998.

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 12 noiembrie 2014, a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea înaintată de către SRL „Clarix Comerț” privind repunerea în termenul de contestare a actelor administrative, acțiunea înaintată de către SRL „Clarix Comerț” fiind respinsă ca fiind depusă tardiv (f.d.50).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la data de 12 decembrie 2014, SRL „Clarix Comerț” a declarat apel nemotivat, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii instanței de fond, cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea privind contestarea actului administrativ să fie admisă în sensul declarat (f.d.56).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către apelanta SRL „Clarix Comerț”, pe motiv că, nu a fost prezentată cererea de apel motivată, apelantei fiindu-i fixat un termen pînă la data de 19 martie 2015, ora 11:00, pentru a lichida neajunsul menționat și anume, pentru a prezenta cererea de apel motivată (f.d.59-60).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, cererea de apel declarată de către SRL „Clarix Comerț” a fost restituită, pe motiv că nu a lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015 (f.d.85-87).

Invocînd ilegalitatea acestei încheieri, la data de 15 septembrie 2015, SRL „Clarix Comerț” prin intermediul reprezentantului – avocatul Dragomir Sergiu a

declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate, cu restituirea pricinii pentru judecarea apelului.

În motivarea cererii de recurs s-a invocat dezacordul cu încheierea contestată, considerînd-o ilegală și neîntemeiată pe motiv că a fost emisă cu încălcarea normelor de drept procedural, or, instanța de apel avea obligația de a comunica recurente SRL „Clarix Comerț” în cel mai scurt timp posibil încheierea din 12 februarie 2015, fapt ce la caz nu se atestă, cu atît mai mult că, dînsa nu a făcut cunoștință cu hotărîrea motivată a primei instanțe, motiv pentru care nu a fost posibilă formularea unui apel motivat.

Susține recurenta că instanța de apel urma să țină cont de normele de drept naționale, cît și de practica CEDO, în vederea neîngrădirii dreptului privind accesul liber la justiție (f.d.91-93).

Instanța de recurs reiterează prevederile art. 425 CPC, care statuează expres că, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din actele pricinii rezultă că încheierea recurată a fost pronunțată la 30 aprilie 2015 (f.d.85-87), iar recursul înaintat de către SRL „Clarix Comerț” prin intermediul reprezentantului – avocatul Dragomir Sergiu a fost depus la 15 septembrie 2015 (f.d.91-93), însă la dosar nu există careva probe care să confirme faptul că, recurenta a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015.

Astfel, prin prisma art. 425 CPC, instanța de recurs constată că recursul a fost declarat în termen.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Așadar, din conținutul recursului declarat de SRL „Clarix Comerț” prin intermediul reprezentantului – avocatul Dragomir Sergiu rezultă că, recurenta nu este de acord cu încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, prin care cererea de apel a fost restituită pe motiv că nu a fost lichidat neajunsul constatat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015 (f.d.91-93).

La fel, s-a constatat că, pentru a se pronunța astfel, instanța de apel a reținut faptul neconformării apelantei SRL „Clarix Comerț” a indicațiilor instanței – neprezentării cererii de apel motivate, deși a avut la dispoziție timp suficient pentru a lichida neajunsul respectiv (f.d.85-87).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră concluzia instanței de apel despre necesitatea restituirii cererii de apel, justă.

Așa-dar, Colegiul, analizînd situația de fapt din prezenta speță, consideră oportun de a reitera prevederile art. 368 alin.alin. (1) și (2) CPC, care statuează că, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă

cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor. Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

Prin prisma normei legale enunțate, instanța de recurs relevă că, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de către apelanta SRL „Clarix Comerț”, pe motivul neprezentării cererii de apel motivate, apelantei fiindu-i fixat un termen pînă la data de 19 martie 2015, ora 11:00, pentru a lichida neajunsul menționat și anume, pentru a prezenta cererea de apel motivată (f.d.59-60).

Concomitent, din materialele cauzei instanța de recurs reține că, copia încheierii nu a fost recepționată de către apelanta-recurentă din motive ce nu depind de voința instanței de apel – pentru că destinatarul nu s-a prezentat la oficiul poștal pentru a ridica corespondența, ceea ce se confirmă prin informația corespunzătoare anexată la dosar (f.d.66,verso).

Aici se menționează că, în scopul evitării lezării dreptului recurente la un proces echitabil, instanța de apel i-a oferit posibilitatea recurente de a-și argumenta poziția referitor la faptul de ce nu a lichidat neajunsul indicat prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 12 februarie 2015, în acest sens, amînînd la cererea reprezentantului SRL „Clarix Comerț” de mai multe ori ședința de judecată, însă fără careva efect.

Plus la aceasta, reprezentantul recurente SRL „Clarix Comerț” – avocatul Dragomir Sergiu, în virtutea profesiei de avocat, cu certitudine urma să cunoască consecințele neînlăturării în termen a neajunsului constatat de instanță, fiind prezent în ședința de judecată a instanței de apel, solicitînd amînarea examinării cauzei, cu atît mai mult că, nu a obiectat împotriva numirii cauzei pentru data și ora stabilită de instanță, ceea ce atestă faptul conformării lui cu termenul acordat pentru depunerea cererii de apel motivată, mai mult decît atît, dînsul însuși a acceptat obligațiunea de a prezenta la următoarea ședință cererea de apel motivată.

Însă, acesta nu s-a conformat indicației instanței de apel și nu a lichidat neajunsul enunțat.

Ținînd cont de împrejurările menționate în coraport cu normele enumerate, se conchide la caz, că, instanța de apel corect a dispus restituirea cererii de apel, or, recurenta SRL „Clarix Comerț” nu s-a conformat indicației corecte a instanței de apel, expuse în încheiere prin care în mod legal nu s-a dat curs cererii de apel.

Cît privesc argumentele recurente SRL „Clarix Comerț” precum că, în prezenta speță formularea unui apel motivat nu a fost posibilă din motive ce nu depind de voința sa și anume, pentru că hotărîrea judecătorească din 12 noiembrie 2014 nu i-a fost comunicată în modul corespunzător, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție le consideră neîntemeiate și care urmează a fi respinse.

Or, partea este obligată la intervale rezonabile de timp să manifeste diligență și să se intereseze de soarta dosarelor despre care cunosc cu certitudine că se află pe rolul instanței cu participarea lor și să respecte termenele prevăzute de lege, cu atît mai mult că, depunînd încă la data de 12 decembrie 2014 cererea de apel

împotriva hotărârii Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău din 12 noiembrie 2014, recurenta a cunoscut despre necesitatea prezentării cererii de apel motivate, prin urmare, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță și de a prezenta cererea de apel motivată, fapt, însă, ignorat cu desăvârșire de către ultima.

În astfel de circumstanțe, Colegiul conchide că, instanța de apel întemeiat a restituit cererea de apel, avînd în vedere că recurenta nu a întreprins vre-o acțiune de a prezenta cererea de apel motivată.

De menționat că, cererea cu privire la lichidarea neajunsului nu a fost anexată nici la cererea de recurs depusă de către recurenta SRL „Clarix Comerț”.

În condițiile respective și în situația în care examinarea chestiunii privind primirea cererii de apel pe marginea prezentului litigiu s-a examinat în instanță mai mult de patru luni, prin prelungirea termenului pentru lichidarea neajunsului din oficiu de către instanța de apel s-ar fi putut înfrînge principiul echității procedurii civile, ceea ce ar constitui o încălcare a dreptului la un proces echitabil pentru intimatul Inspectoratul Fiscal de Stat pe mun. Chișinău, ceea ce este inadmisibil.

Totodată, argumentul recurente SRL „Clarix Comerț” în privința faptului că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept procedural, este declarativ și nu constituie temei juridic de admitere a recursului în sensul declarat, nefiind prezentate careva probe care ar dovedea contrariul.

Luînd în considerație cele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție concluzionează că argumentele invocate în recurs sînt neîntemeiate, fapt pentru care recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de către societatea cu răspundere limitată „Clarix Comerț” prin intermediul reprezentantului – avocatul Dragomir Sergiu.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 30 aprilie 2015, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de societatea cu răspundere limitată „Clarix Comerț” împotriva Inspectoratului Fiscal de Stat pe mun. Chișinău privind contestarea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,

Judecător:

Ala Cobăneanu

Judecători:

Tamara Chișca-Doneva

Valentina Clevadi